

MILJØMINISTERIET
EU-koordinationen

4. maj 2008

**Samlenotat til Folketingets Europaudvalg og Miljø og Planlægningsudvalg
Rådsmøde (Land & fisk) den 19 - 20. maj 2008**

1.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler <i>Politisk enighed</i>	<i>Side 2</i>
2.	Kommissionens forslag til Europa-parlamentets og Rådets forordning om statistik over plantebeskyttelsesmidler. <i>Tidlig forelæggelse</i>	<i>Side 19</i>

Punkt 1: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler

KOM(2006) 388

- Politisk enighed

Revideret notat

Resumé

Kommissionen foreslår, at ændre direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler. Hovedelementerne i forslaget er, at aktivstoffer godkendes på EU niveau efter bestemte kriterier, og der opstilles afskæringskriterier for, hvornår et stof ikke kan godkendes. For plantebeskyttelsesmidler indføres ifølge forslaget en tvungen gensidig anerkendelse af godkendelser givet af et andet land i den zone, landet tilhører. Endvidere indføres krav om substitution af særligt problematiske plantebeskyttelsesmidler. Endelig indføres tidsubegrænsede godkendelser af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler samt godkendelsesprocedurer for aktivstoffer med lav risiko og basisstoffer.

Forslaget vurderes samlet set at få negativ indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

1. Status

Kommissionen sendte den 18. juli 2006 ovennævnte forslag til Rådet og Europa-Parlamentet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 37(2) og artikel 152(4)(b), og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Sagen har senest den 14. december 2007 været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg til orientering.

Forslaget blev præsenteret for Rådet (landbrug og fiskeri) på dets møde den 18. september 2006.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-20. maj 2008 med henblik på politisk enighed om fælles holdning.

2. Formål og indhold

Forslaget skal erstatte det nuværende direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler. Revisionen af 91/414 har ifølge Kommissionen til formål at sikre et højere beskyttelsesniveau for miljø og sundhed, og at få det indre marked til at fungere mere effektivt herunder at sikre landbrugerne i de forskellige medlemsstater lige adgang til plantebeskyttelsesmidler. Herudover anfører Kommissionen også, at forslaget skal skabe mere

åbenhed, undgå at dyreforsøg gentages og opdatere procedurer og funktioner i relation til den Europæiske Fødevarerautoritet.

I forhold til det gældende direktiv 91/414/EØF er de væsentligste ændringer:

Godkendelse af aktivstoffer

Aktivstoffer skal godkendes på EU-niveau lige som i det nuværende direktiv. Der anføres nogle generelle kriterier, stofferne skal opfylde for at kunne blive godkendt. Men som noget nyt indføres endvidere afskæringskriterier, hvorefter stofferne ikke kan godkendes, hvis de ikke opfylder de nævnte kriterier. Kriterierne baserer sig på stoffernes iboende egenskaber (f.eks. POP kriterierne for nedbrydelighed, bioakkumulering og giftighed) og ikke på en egentlig risikovurdering.

Godkendelse af plantebeskyttelsesmidler

Plantebeskyttelsesmidler godkendes af medlemsstaterne og må kun markedsføres og anvendes, hvis de er godkendt. Der anføres, hvilke generelle kriterier, der skal være opfyldt for, at plantebeskyttelsesmidlerne kan godkendes. Ved godkendelsen skal man bruge de ”Ensartede Principper”, som ifølge forslaget videreføres, med de nødvendige ændringer, i form af vedtagelse af en forordning i Komitéprocedure.

Zonegodkendelse og zoneinddeling

EU inddeles i tre zoner: en nordlig, en central og en sydlig. Danmark er i forslaget placeret i den nordlige zone sammen med Estland, Letland, Litauen, Finland og Sverige. I forslaget er det forudsat, at godkendelser af plantebeskyttelsesmidler givet af en medlemsstat i en zone efter ansøgning skal accepteres af andre medlemsstater i zonen på de samme godkendelsesvilkår. Der kan dog indføres yderligere vilkår for at beskytte forhandlere, brugere og arbejdere. Hvis det drejer sig om godkendelse af plantebeskyttelsesmidler til brug i væksthuse eller til behandling af afgrøder efter høst, skal alle andre medlemsstater acceptere det første lands godkendelse uafhængigt af i hvilken zone, godkendelsen er givet.

Substitution

Aktivstoffer, der giver anledning til en vis bekymring udpeges som kandidater til substitution. Disse bliver kun godkendt for 7 år i modsætning til de sædvanlige 10 år, hvis der er godkendt andre aktivstoffer til det samme anvendelsesområde. De andre godkendte aktivstoffer skal være væsentligt mindre giftige for brugere eller sprøjteførere eller have væsentligt færre risici for miljøet end det aktivstof, der udpeges som kandidat for substitution. For aktivstoffer, der er kandidater til substitution, er der ikke krav om tvungen gensidig anerkendelse. Ved den nationale vurdering af plantebeskyttelsesmidler indeholdende et aktivstof, der er kandidat til substitution, skal midlet ikke godkendes, hvis der findes passende alternative plantebeskyttelsesmidler eller ikke-kemiske metoder.

Tidsbegrænset godkendelse af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler

Forslaget lægger op til, at aktivstoffer godkendes for højst 10 år. Derefter skal godkendelsen fornyes, og der er angivet procedurer for fornyelsen. Hvis godkendelsen kan fornyes, løber den derefter i ubegrænset tid med mindre, der kommer nye negative oplysninger om stoffet. Det samme gælder for godkendelsen af plantebeskyttelsesmidler, der tidsmæssigt skal følge godkendelsen af aktivstofferne. I dag gælder der ligeledes en frist på ti år for første godkendelse. Herefter er der mulighed for ny tidsbegrænset godkendelse.

Negativliste for problematiske hjælpepestoffer

Hjælpepestoffer, der har en skadelig virkning på sundhed eller miljø, herunder grundvandet, skal forbydes. De forbudte hjælpepestoffer vil ved en komitébeslutning blive opført på bilag III til forordningen.

Godkendelsesprocedurer for aktivstoffer med lav risiko og basisstoffer

Der indføres særlige godkendelsesprocedurer for aktivstoffer, der vurderes at være af lav risiko. Disse stoffer godkendes for maksimalt 15 år ved den første godkendelse, derefter i ubegrænset tid. Plantebeskyttelsesmidlerne skal nationalt godkendes som værende af lav risiko, hvis de kun indeholder aktivstoffer, der er af lav risiko, hvis de ikke indeholder andre stoffer, der giver anledning til bekymring, og hvis visse af de normale godkendelseskriterier er opfyldt. Basisstoffer er stoffer, hvis hovedformål er et andet end plantebeskyttelse f.eks. salt eller eddike. Plantebeskyttelsesmidler, der udelukkende indeholder ét eller flere basisstoffer, undtages fra godkendelsesordningen.

Databeskyttelse og fælles brug af data

Undersøgelser, der indsendes for at forlænge eller revurdere en godkendelse af et aktivstof, er ikke længere databeskyttet. Der er som i det nuværende direktiv regler om, at data i videst muligt omfang skal deles, men med forslaget indføres en regel om, at forsøg og undersøgelser med hvirveldyr skal deles, og eventuel uenighed om fordelingen af udgifter til disse kan pådømmes ved de nationale domstole.

Integreret bekæmpelse af skadegørere

Der laves regler for principperne for god plantebeskyttelsespraksis samt i videst mulig udstrækning principperne om integreret bekæmpelse af skadegørere og god miljøpraksis. Der kan vedtages gennemførelsesbestemmelser, herunder minimumskrav vedrørende disse principper i Komitéprocedure. Senest den 1. januar 2014 skal korrekt anvendelse af plantebeskyttelsesmidler indebære overholdelse af principperne om integreret bekæmpelse af skadegørere.

Efter fremsendelsen af Kommissionens forslag er der fremsendt kompromisforslag fra formandskabet. I dette kompromisforslag er der indsat forslag om 3 nye emner:

Godkendelse af parallelprodukter

En medlemsstat skal give tilladelse til markedsføring og anvendelse af et produkt, der importeres fra en anden medlemsstat, hvis produktet er identisk med et allerede godkendt produkt i den medlemsstat, der skal give tilladelsen. Tilladelsen skal gives ved en simplificeret procedure senest 45 arbejdsdage fra ansøgningen modtages. Der er opsat en række kriterier for, hvornår et plantebeskyttelsesmiddel er identisk med et allerede godkendt. Et af kriterierne er, at midlerne skal være fremstillet af den samme producent eller under licens og ud fra den samme fremstillingsmetode. Tilladelsen til parallelproduktet skal gives med samme udløbstid som original produktet, også selv om godkendeshaveren til originalproduktet selv tilbagekalder dette tidligere end den oprindelige udløbstid.

Provisorisk godkendelse af plantebeskyttelsesmidler

Medlemsstaterne får mulighed for at give en foreløbig godkendelse i højst 3 år til et plantebeskyttelsesmiddel, der indeholder et aktivstof, der endnu ikke er godkendt i EU. Det forudsætter dog, at godkendelsen af aktivstoffet ikke har kunnet færdiggøres inden 2½ år fra ansøgningen, og at der, hvis det er relevant, er fastsat en maksimalgrænseværdi i spiselige afgrøder i henhold til Forordningen om maksimalgrænseværdier 396/2005 (EF).

Markedsføring og anvendelse af bejdsset korn/frø

Medlemsstaterne må ikke forhindre markedsføring og anvendelse af bejdsset korn/frø, der er bejdsset med et plantebeskyttelsesmiddel, der er godkendt i mindst én medlemsstat med mindre, det bejdsede korn/frø kan udgøre en alvorlig risiko for sundhed eller miljø i den importerende medlemsstat. Hvis dette er tilfældet kan denne medlemsstat forbyde markedsføring og anvendelse eller indføre restriktioner, men det skal forelægges den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed efter forskriftproceduren.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet afgav udtalelse om forslaget (1. behandling) den 23. oktober 2007, hvor parlamentet vedtog 247 ændringsforslag, og som i høj grad imødekommer den danske holdning på spørgsmålene om såvel zoneinddeling og gensidig anerkendelse som substitution.

For så vidt angår zoneinddeling og gensidig anerkendelse vedtog Parlamentet ændringsforslag der fjerner zoneinddelingen og giver andre medlemsstater mulighed for at nægte gensidig anerkendelse af godkendelsen, hvis kravene til godkendelse efter deres vurdering ikke er opfyldt, eller hvor det er i strid med dens nationale pesticidhandlingsplan.

Med hensyn til substitution vedtog Parlamentet ændringsforslag der betyder, at aktivstoffer der kan substitueres kun kan godkendes for en periode på 5 år og kun kan revurderes en gang hvorefter stofferne skal udgå.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at en fremgangsmåde, hvor medlemsstaterne udelukkende selv træffer foranstaltninger i relation til godkendelse af plantebeskyttelsesmidler ville skabe meget forskellige niveauer for beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed og for miljøet. Endvidere ville en uens tilgang i medlemsstaterne skabe ulige konkurrencevilkår for landbrugerne i EU. Kun en indsats på fællesskabsplan kan sikre forbedring af det indre marked for plantebeskyttelsesmidler. Regeringen er enig med Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Lov om kemiske stoffer og produkter samt bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler skal ændres.

Økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Kommissionen har udarbejdet en impact assessment (IA) i tilknytning til forordningen. Analysen i denne IA behandler de økonomiske, miljømæssige og sociale indvirkninger ved provisoriske godkendelser, gensidig anerkendelse og zoneinddeling, substitution, databeskyttelse og fælles brug af data samt information af naboer. Analysen indeholder ikke en kvantitativ vurdering af forslagens økonomiske konsekvenser, men en relativ vurdering (meget positiv, positiv, neutral, negativ, meget negativ) for hhv. økonomi, sociale forhold og miljø af en række muligheder (politiske optioner) for forslagens fem hovedelementer. Vurderingen er baseret på en spørgeskema- og interviewundersøgelse hos de berørte parter. Mht. gensidige anerkendelser vurderes, at dette forventes at medføre større udbud af plantebeskyttelsesmidler til små afgrøder, og det kan lede til øget konkurrence og evt. billigere priser. Det vurderes ikke muligt at forudse økonomien i, og hvor attraktivt det vil være at udvikle nye aktivstoffer, men der vil være færre omkostninger forbundet med at få et produkt godkendt i flere medlemsstater. Analysen vurderer endvidere, at visse negative effekter på miljøet må forventes pga. problemer med at vurdere alle miljø og klimatiske forhold i en zone.

Da zoneinddelingen er et af de meget afgørende elementer i det nye forslags godkendelsesordning, er der udarbejdet en mere tilbundsående analyse af zoneinddelingens økonomiske, sundheds- og miljømæssige konsekvenser for Danmark.

Analysen viser, at zonedokumentationsordningen med tvungen gensidig anerkendelse, dvs. en placering i såvel Nordzonen som i Mellemzonen, vil indebære fordele for landbrug og gartneri mv. Fordelene vurderes at være størst ved indplacering i Mellemzonen. Gevinsterne er opgjort til en nutidsværdi på 300-500 mio. kr. i Nordzonen og 400-600 mio. kr. i Mellemzonen. Herudover er der fordele, som det ikke er muligt at kvantificere betydningen af, herunder bedre muligheder for resistensforebyggelse. Det gælder ikke mindst for gartneri, frugtavl og planteskoleproduktion. Producenter og importører af plantebeskyttelsesmidler vil ligeledes have fordel af en indplacering i Mellemzonen.

Statsfinansielle konsekvenser

Mht. administrative konsekvenser må en tvungen gensidig anerkendelse af godkendelse af plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt i et andet land, der tilhører samme zone, forventes isoleret set at reducere den administrative belastning af de nationale myndigheder i forbindelse med godkendelsen af plantebeskyttelsesmidler. Det kan dog ikke udelukkes, at der for de stoffer, hvor Danmark skal behandle ansøgningerne om godkendelse på vegne af alle lande i zonen, vil skulle vurderes flere plantebeskyttelsesmidler, end der ellers skulle have været vurderet. Det var ikke muligt i konsekvensanalysen af den foreslåede zoneinddeling umiddelbart at vurdere, om ordningen vil give anledning til administrative lettelser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som led i den økonomiske konsekvensanalyse af den foreslåede zoneinddeling er det desuden vurderet og kvantificeret, hvilke miljømæssige konsekvenser forslaget vil have.

Grundvandet og plante- og dyrelivet vil blive påvirket negativt i begge zoner i forhold til den nuværende situation. Vedrørende plante- og dyrelivet forventes det, at en Mellemzoneplacering vil have væsentligt større negative effekter på dyre- og planteliv end en Nordzoneindplacering. Vedr. grundvandet fremgår det af konsekvensanalysen, at der både i Nord- og Mellemzonen kan være tale om betydelige samfundsøkonomiske tab. I Nordzonen er omkostningerne beregnet til 3,1-27 mia. kr. og i Mellemzonen 3,4-27 mia. kr. over 50 år, hvis der ikke kan opnås mulighed for at afvise pesticider, der udgør en trussel mod grundvandet. På det foreliggende grundlag vurderes den mindst omkostningsfyldte løsning at være flytning af kildepladser, og de økonomiske konsekvenser vurderes i så fald at udgøre 3,1-5,4 mia. kr. over 50 år. Såfremt flytning af kildepladser ikke er tilstrækkeligt, vil der skulle anvendes andre afværgeforanstaltninger, hvilket vil bringe udgifterne højere op. Sandsynligheden for at det bliver nødvendigt at rense grundvand, som anvendes til drikkevand, er større i Mellemzonen end i Nordzonen på grund af væsentligt flere og mere problematiske plantebeskyttelsesmidler i Mellemzonen end i Nordzonen.

En særlig problemstilling i forhold til grundvandet knytter sig til aktivstoffet dichlobenil. Det fremgår af konsekvensanalysen, at hvis dichlobenil genintroduceres til anvendelse på udyrkede arealer ved indplacering i Mellemzonen vil omkostningerne være 17-49 mia. kr. over 50 år. Dichlobenil forventes ikke introduceret, hvis Danmark indplaceres i Nordzonen.

Mens de kvantificerbare fordele for brugerne er forholdsvis beskedne, så peger grundvandsberegningerne på, at der er risiko for betydelige samfundsmæssige omkostninger inden for drikkevandsforsyningen. Selv ved de mest optimistiske antagelser inden for beregningsmodellens rammer ligger miljøomkostningerne langt over de fordele, det er muligt at beregne på gevinstsiden, og det er vanskeligt at forestille sig, at de ikke-kvantificerede gevinster for

jordbrugserhvervene kan opveje denne forskel. Dertil kommer, at det ikke har været muligt at kvantificere de forventede skadevirkninger på plante- og dyreliv.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes samlet set at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark negativt. Indførelse af en ordning med tvungen gensidig anerkendelse på samme godkendelsesvilkår af godkendelser givet af et andet medlemsland i den samme zone kan risikere at få negative konsekvenser for beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand, miljø og sundhed. Danmark kan blive tvunget til at godkende plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt under andre forhold, og som vurderes at kunne udvaskes til grundvandet. Det vil kunne få negativ indflydelse på drikkevandet, der i dag næsten udelukkende er urensset grundvand. Det kan som konsekvens heraf blive nødvendigt fremover at rense grundvand, der skal bruges til drikkevand.

Endvidere vurderes, at forslaget om tvungen gensidig anerkendelse af plantebeskyttelsesmidler vil kunne få negative konsekvenser for beskyttelsen af overfladevandet, vandorganismer, fugle og pattedyr samt for sundheden (for sprøjteførere og arbejdere).

Hjemmelsgrundlaget er afgørende for, i hvilket omfang Danmark kan indføre særlig dansk regulering, og hjemmelsgrundlaget anvendes som fortolkningsselement ved anvendelsen af forordningen i praksis og ved afklaring af eventuelle tvister om forståelsen af forordningens bestemmelser. Hjemmelsgrundlaget kan derfor have stor betydning for beskyttelsesniveauet.

Det påvirker beskyttelsesniveauet for miljø- og sundhed positivt, at der indføres afskæringskriterier for godkendelse af aktivstoffer. De konkrete konsekvenser for miljø og sundhed afhænger dog af kriterierne for miljøeffekter.

Det forventes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt, at der indføres et princip om substitution af visse plantebeskyttelsesmidler med mindre farlige plantebeskyttelsesmidler eller ikke-kemiske metoder. De konkrete konsekvenser for miljø og sundhed afhænger dog af kriterierne for hvilke stoffer og plantebeskyttelsesmidler, der kan substitueres.

Det må forventes, at det påvirker beskyttelsesniveauet negativt, at der ikke skal ske en fornyelse af godkendelse af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler efter den første fornyelse efter 10 år. Der vil således ikke automatisk blive krav om at opdatere dokumentationen for aktivstoffet og plantebeskyttelsesmidlerne, når der f.eks. vedtages nye datakrav eller nye retningslinier for vurdering af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler.

Det påvirker beskyttelsesniveauet negativt, at der indføres en mere lempelig godkendelsesprocedure for plantebeskyttelsesmidler med aktivstoffer af lav risiko end den procedure, der findes i dag. Det påvirker også miljøet negativt, at plantebeskyttelsesmidler, der indeholder basisstoffer helt undtages

fra godkendelsesordningen, da basisstoffer også kan være meget problematiske stoffer f.eks. for miljøet.

Konsekvenserne af implementeringen af regler om integreret bekæmpelse af skadegørere vil afhænge af indholdet af reglerne og kan ikke vurderes, før disse er fastlagt. Der henvises i øvrigt til rammenotatet for temastrategien om bæredygtig anvendelse af pesticider.

Reglerne i formandskabets kompromisforslag om markedsføring og anvendelse af bejdset korn/frø påvirker beskyttelsesniveauet positivt, da det i dag ikke er muligt at nægte markedsføring og anvendelse af bejdset korn/frø, der er bejdset i andre lande end i Danmark. Bejdset korn/frø kan have miljøpåvirkning både med hensyn til udvaskning til grundvandet og med hensyn til risiko for fugle og pattedyr, der kan spise det bejdsede korn/frø.

De foreslåede regler om parallelimport og provisoriske godkendelser forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet negativt. Godkendelse til parallelimport gives i dag i EU efter samme kriterier, som foreslås i den kommende forordning. Provisoriske godkendelser er muligt efter det nugældende direktiv 91/414/EØF og benyttes, hvor det ikke er muligt at overholde tidsfristerne for vurdering af aktivstoffer.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 25. juli 2006 til 57 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 14. august 2006 modtaget høringssvar fra 16 høringsparter: Advokatrådet (AR), Danmarks Naturfredningsforening (DN), Danmarks Statistik (DS), Dansk Gartneri (DG), Dansk Industri (DI), Dansk Landbrug (DL), Dansk Planteværn (DP), Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Det Økologiske Råd (DØR), Fagligt Fælles Forbund – 3F (3F), Foreningen af Vandværker i Danmark (FVD), HTSI Interesseorganisationen (HTSI).

Den skriftlige høring har givet anledning til følgende kommentarer:

Generelt

AR, DI, DS, FVD og HTSI har ingen bemærkninger til forslaget.

DANVA er positiv over for en revision af det nuværende direktiv, men tilslutter sig ikke harmoniseringen af udbuddet af midler, da DANVA mener, at formålet med en revision også må være at bevare eller højne beskyttelsesniveauet i alle lande. DØR finder behov for en række kraftige forbedringer af forslaget, for at det kan leve op til målsætningen om et højt beskyttelsesniveau, herunder at beskyttelse af miljø og sundhed skal have højere prioritet end planteproduktion, samt at det bør være muligt at afvise at godkende midler, der ikke vurderes at være en fordel i pågældende medlemsstat, f.eks. pga. alternative midler. DØR mener derfor ikke, at forslaget lever op til

proportionalitetsprincippet. DN mener, at forslaget er for uambitiøst, og at det skal strammes op for at sikre biodiversitet og vandområder.

DL og DG ønsker yderligere harmonisering på området og støtter derfor forslaget.

Hjemmelsgrundlag

DØR mener, at retsgrundlaget for direktivet skal ændres fra artikel 37 (landbrug) og artikel 152 (sundhed) til artikel 95 (det indre marked) – så miljøgarantien i stk. 4-10 finder anvendelse – og artikel 175 (miljø) samt evt. 152 (sundhed).

DANVA efterlyser henvisninger til centrale miljødirektiver så som Vandrammedirektivet.

Godkendelse af aktivstoffer

DN støtter indførelsen af kriterier for godkendelse af aktivstoffer, men ønsker en opstramning af kriterierne. DP beklager indførelsen af kriterier baseret på ”iboende egenskaber” i stedet for en reel risikovurdering.

DANVA tilslutter sig forslaget om, at ”safeners” og ”synergists” skal godkendes på samme måde som aktivstoffer. Endvidere bør programmet for godkendelse af ”safeners” og ”synergists” iværksættes øjeblikkeligt.

Godkendelse af plantebeskyttelsesmidler

DØR finder det ikke rimeligt, at vurderingen foretages på baggrund af ”god plantebeskyttelsespraksis”, da kun få landmænd benytter den praksis. I stedet bør vurderingerne foretages ud fra de maksimale doseringer etc.

Zoneinddeling og -godkendelse

3F, DN og DØR mener, at produkter fortsat bør godkendes nationalt. 3F mener, at inddelingen i zoner er begrundet i administrative og ikke miljømæssige hensyn, og at der skal udarbejdes regler, så medlemsstaterne kan anvende andre medlemsstaters godkendelser. DN mener ikke, det er muligt at lave zoner, som giver faglig mening i forhold til bedømmelse af den miljømæssige risiko. DØR bemærker endvidere, at anvendelsesområdet for pesticider vil blive udvidet, og det vil slække det nationale beskyttelsesniveau, da anvendelsen i dag f.eks. kan være forbudt eller begrænset ved længden af sprøjtefrister, højest tilladte doseringer m.v. og mener, at det er afgørende, at Danmark fortsat har mulighed for at begrænse anvendelsen af midler, der forurener grundvandet.

DØR bemærker også, at gensidig anerkendelse i alle zoner af midler til anvendelse i væksthuse vil medføre en markant forringelse af beskyttelsesniveauet i Danmark. Samme synspunkt anføres mht. midler, der anvendes efter høst, og DØR bemærker, at der slet ikke er godkendt sådanne midler i Danmark.

Hvis den foreslåede zoneinddeling opretholdes, mener 3F ikke, at de nuværende forslag til zoneinddeling er udarbejdet efter ensartede geologiske forhold, da Danmark minder mere om Tyskland, Polen m.fl., og anbefaler, at inddelingen sker efter disse forhold.

DP, DØR og DANVA udtrykker sig alle positivt i forhold til øget samarbejde mellem medlemsstaternes godkendelsesmyndigheder. DP mener, det bør ske ved et ad hoc samarbejde, da det er problematisk, at zonerne i forslaget fordeler sig efter landegrænser i stedet for klima- og afgrødemæssige ligheder. Endvidere fremhæves, at gensidig anerkendelse er afgrænset til lande inden for samme zone. DØR støtter også øget brug af godkendelser medlemsstaterne i mellem, men mener, at det enkelte land skal have mulighed for at bevare et højere beskyttelsesniveau.

DANVA er enig i, at det er formålstjenstligt at indføre godkendelseszoner, men er imod den gensidige godkendelsespligt. Endvidere bør vurderingen af stofferne fordeles mellem landene uafhængigt af producenternes ønsker.

DL og DG fremfører, at udgangspunktet for placering i klimazoner er klimatiske og jordbundsmæssige forhold, og ønsker derfor Danmark placeret i den centraleuropæiske zone, da Danmarks klima i højere grad ligner landene syd for Danmark. DL og DG kan kun støtte opdelingen i klimazoner, hvis Danmark placeres i den centraleuropæiske zone. En placering i den nordlige zone vil ifølge DL og DG give store problemer med at få de nødvendige plantebeskyttelsesmidler godkendt, da et mindre marked vil blive nedprioriteret af kemikaliefirmaerne.

Substitution

DL og DG ser dette som en vanskelig håndterbar størrelse, da stoffer på en række punkter kan have forskellige egenskaber, og mener, at plantebeskyttelsesmidler enten skal godkendes eller nægtes godkendelse. Endvidere er det pga. resistensproblemer og af hensyn til konkurrence på pesticidmarkedet vigtigt at have forskellige plantebeskyttelsesmidler.

DØR og DN støtter princippet om substitution, men mener, at det skal skærpes på flere punkter. DØR ønsker kriterier vedrørende forurening af grundvand m.v. og foreslår derfor kriterierne for substitution ændret, og DN mener, at også "ikke kemiske" alternativer skal inddrages.

Tidsubegrænset godkendelse af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler

DN, DANVA og DØR mener, at godkendelser af pesticider også fremover bør være tidsbegrænsede. DN og DANVA mener, at den tidsbegrænsede godkendelse betyder, at ny viden inddrages, og DN bemærker, at det evt. er med til at presse på en udvikling af evt. mindre skadelige pesticider. DANVA mener, at det sikrer, at der tillige sker en revurdering af stoffer, der ikke er fokus på. DØR mener, at der ved tidsbegrænsede godkendelser kan forblive midler på markedet, selv om de skader miljøet m.v. mere end andre midler eller alternative metoder.

Negativliste for særligt problematiske hjælpestoffer

DN mener, at hjælpestofferne bør underlægges en vurdering og godkendelsesordning. DANVA mener også, at kravet om godkendelse bør omfatte hjælpestoffer, såfremt stoffernes miljøegenskaber ikke er kendt. DL og DG finder det vanskeligt at forudsige, om negativlisten får konsekvenser for udbudet af midler i Danmark.

Godkendelsesprocedurer for aktivstoffer med lav risiko og basisstoffer

DANVA mener, at et stof kun kan godkendes og erkendes som lavrisikostof, hvis det er grundigt undersøgt, samt at fristerne for godkendelse er urimeligt korte, og at det er uforståeligt, at der ikke skal tages hensyn til synergieffekter. DN ser ingen grund til at lave særlige regler for basisstoffer og savner en klar definition af lavrisikostoffer.

DL og DG støtter disse mindre omfattende godkendelsesprocedurer.

Integreret bekæmpelse af skadegørere (IPM)

DØR påpeger, at der er tale om en betydelig svækkelse af kravet til integreret plantebeskyttelse i forhold til det nuværende direktiv og dermed en klar forringelse, samt at integreret plantebeskyttelse bør ændres til integreret bekæmpelse. Fristen for, hvornår korrekt anvendelse af plantebeskyttelsesmidler skal være i overensstemmelse med integreret plantebeskyttelse, findes desuden at være for lang.

Databeskyttelse

DP mener, at der skal være databeskyttelse for supplerende data, som er krævet for en fortsat opretholdelse af godkendelsen af aktivstoffet, da manglende databeskyttelse vil medføre manglende incitament til at forny godkendelsen efter 10 år, hvilket kan betyde færre plantebeskyttelsesmidler til rådighed.

Andet

DANVA mener, at der skal indsendes data for alle afgrøder, samt at der skal være en eksplicit oplysningspligt for producenterne. DANVA mener også, at fristerne for bedømmelse er for korte og foreslår, at der i stedet kan gives korte midlertidige godkendelser.

DL og DG fremfører, at det er vigtigt at bevare muligheden for off-label godkendelse til midler i mindre afgrøder.

DP beklager, at muligheden for nationale provisoriske godkendelser bortfalder, da det frygtes, at intentionen om en hurtig sagsbehandling ikke kan efterleves.

DANVA og DØR støtter oplysningspligten for erhvervsanvendelse af stoffer, og DØR mener, at sprøjtejournalerne – af hensyn til naboer og drikkevandsindustri - skal offentliggøres på nettet.

Forslaget har den 8. september 2006 været forelagt Miljøspecialudvalget. Dansk Landbrug finder behov for at regeringen tager stilling til forslagens placering af Danmark i den nordlige zone, og er klart af den opfattelse, at Danmark bør placeres i den mellemeuropæiske zone. DL frygter, at det kan blive vanskeligt at ændre Kommissionens forslag på dette punkt, hvis ikke man fremfører klar holdning nu.

3F er enig i, at Danmark er placeret i den forkerte zone og savner i øvrigt begrundelse for den foreslåede zoneopdeling.

DØR har skriftligt oplyst, at Rådet finder at traktatens artikel 95 bør tilføjes som hjemmelsgrundlag.

Sagen blev forelagt EU-specialudvalget vedr. miljø den 16. maj 2007.

Dansk Landbrug mener at den supplerende konsekvensanalyse burde have været foretaget med udgangspunkt i nye og mere miljøvenlige midler. Dansk Landbrug vurderer, at det er problematisk hvis danske landmænd ikke får adgang til et større marked med nye og mere miljøvenlige midler. Endelig finder Dansk Landbrug det bekymrende, at konsekvenserne af forslag om henholdsvis substitution, negativ-liste for hjælpepestoffer og godkendelsesprocedure for lavrisiko-stoffer ikke er klare – navnlig er det uklart om de kan føre til problemer med pesticidresistens og manglende konkurrence på markedet for pesticider.

Det Økologiske Råd efterlyste en vurdering af konsekvenserne af tvungen gensidig anerkendelse af godkendelser vedrørende midler, der anvendes til ”post-harvest”-behandling af afgrøder eller i væksthuse.

Danmarks Naturfredningsforening foreslog at man i afsnittet om dansk holdning nævner forpligtelsen i relation til 2010-målsætningen om at standse tilbagegangen biodiversitet.

Endvidere har forslaget om markedsføring og anvendelse af bejdset korn/frø i formandskabets kompromistekst været i høring hos Plantedirektoratet, Dansk Landbrug, Brancheudvalget for frø og DAKOFO.

Plantedirektoratet har ingen bemærkninger til forslaget.

Dansk Landbrug og Brancheudvalget for frø støtter, at bejdset korn/frø frit kan sælges og anvendes i hele EU, hvis det er bejdset med et produkt, der godkendt i ét medlemsland. Det anføres, at det er

vigtigt for erhvervet, at der sikres fri handel med udsæd over grænserne, og at denne handel ikke forsinkes.

DAKOFO støtter forslaget men anfører, at det bejdsede korn/frø kun skal mærkes med handelsnavnet på det bejdsmiddel, der er anvendt, og ikke med navnene på aktivstofferne.

Forslaget blev behandlet på et ekstraordinært møde i Miljøspecialudvalget den 30. april 2008, hvor Det Økologiske Råd spurgte til om Danmark er isoleret i forhandlingerne.

Hertil oplyste formanden, at der er i forhandlingerne har vist sig tre grupper – en gruppe af medlemslande der støtter eller har sympati for de danske synspunkter, en gruppe af medlemslande der endnu ikke har taget endelig stilling og en tredje gruppe som er imod.

Det Økologiske Råd spurgte til reglerne for basisstoffer – om det nye forslag betyder, at f.eks. kogesalt kan forbydes i Danmark. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at det fortsat er uklart hvordan de nye regler bliver lige på det punkt.

7. Forhandlingsituation

Forslaget har været behandlet på flere arbejdsgruppemøder under Rådet (i landbrugsgruppen). Man har haft den første gennemgang uden egentlige forhandlinger, og drøftet sammenhængen mellem dette forslag og forslag til retsakter under den tematiske strategi for bæredygtig anvendelse af pesticider.

Mange lande har endnu ikke en position, men der er en del lande, der overordnet har udtrykt bekymring for den tvungne gensidige anerkendelse.

Forhandlingerne i arbejdsgruppen er fortsat under slovensk formandskab. I løbet af april 2008 har forslaget været behandlet på to møder i arbejdsgruppen for landbrugsattachéer samt drøftet på COREPER den 24. april – især artiklerne/bilag vedrørende gensidig anerkendelse og afskæringskriterierne har været i fokus.

8. Dansk holdning

Regeringen finder det afgørende at fastholde et højt beskyttelsesniveau for grundvand, miljø og sundhed.

Indførelse af et krav om tvungen gensidig anerkendelse inden for zoner af godkendelser af plantebeskyttelsesmidler er et brud med den eksisterende nationale godkendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Vurderes en tvungen gensidig anerkendelse ud fra et miljømæssigt, grundvandsmæssigt og sundhedsmæssigt hensyn, vil et sådan krav betyde, at Danmark vil være tvungent til at godkende pesticider, som ikke vurderes at være sundhedsmæssigt, miljømæssigt og grundvandsmæssigt

forsvarlige. Dette vil på sigt betyde, at Danmark kan blive tvungen til at opgive sin politik om at drikke urensset grundvand. Herudover vil det kunne være problematisk af hensyn til overfladevand, fugle og hvirveldyr, samt for sundheden (sprøjteførere og arbejdere).

En tvungen gensidig anerkendelse vurderes at have positive konsekvenser for jordbrugserhvervet og gartnerier, der får adgang til flere pesticider end ved den nuværende nationale godkendelsesordning, og dermed bliver konkurrencemæssigt mere ligestillet med konkurrenter i samme lande indenfor samme zone, og ulovlig import af pesticider imødegås. Tvungen gensidig anerkendelse vil også sikre et bedre indre marked for pesticider. Det vil reducere de administrative byrder for erhvervet. Miljøministeriet forventer, at statens omkostninger pr. ansøgning vil falde, hvorimod der kan komme flere ansøgninger om godkendelse.

Samlet set vurderes det at være problematisk at acceptere et forslag om tvungen gensidig anerkendelse i modsætning til national godkendelse.

Danmark er positiv overfor et øget samarbejde mellem medlemsstaterne og for muligheder for at reducere administrative byrder. En reduktion af administrative byrder vil kunne ske på et andet grundlag. Efter miljøministeriets opfattelse kan dette bl.a. ske ved at øge samarbejdet mellem myndighederne inden for samme zone ved, at myndighederne i medlemsstaterne i højere grad end i dag deler oplysninger, vurderinger og data om de plantebeskyttelsesmidler, der ansøges om, og dermed forkorte sagsbehandlingstiden.

På den baggrund lægger Danmark afgørende vægt på, at der ikke indføres et krav om tvungen gensidig anerkendelse, hvor Danmark ikke kan afvise en godkendelse af pesticider, som ud fra en faglig vurdering ikke vurderes at være forsvarlig i forhold til beskyttelse af grundvand, miljø (overfladevand, vandorganismer, fugle og pattedyr) og/eller sundhed (arbejdere/sprøjteførere). Såfremt der fra anden side stilles krav om en begrundelse med udgangspunkt i særlig nationale forhold, vil man fra dansk side ikke afvise en sådan mulighed som led i en i øvrigt tilfredsstillende ordning.

For så vidt angår spørgsmålet om Danmarks indplacering i klimazoner, viser den udarbejdede konsekvensanalyse, at både en placering i Nordzonen og Mellemzonen vil have store konsekvenser for Danmark. Men samlet set overskygger omkostningerne for miljø og økonomi fordelene for jordbrugserhvervet, ikke mindst ved en placering af Danmark i mellemzonen, hvor risikoen for grundvandet er størst. På den baggrund arbejder Danmark for, at Danmark placeres i Nordzonen ved en zoneinddeling af EU.

Danmark ønsker hjemmelsgrundlaget udvidet til også at være art. 175, som vedrører miljø.

Danmark kan støtte, at der indføres afskæringskriterier for godkendelse af aktivstoffer. Kriterierne er acceptable mht. sundhedseffekterne. Kriterierne bør være mere strikte mht. miljøeffekterne, som ikke er tilstrækkelige til at opretholde det høje danske beskyttelsesniveau.

Danmark støtter, at der indføres et princip om at substituere visse plantebeskyttelsesmidler med mindre farlige plantebeskyttelsesmidler eller ikke-kemiske metoder. Kriterierne for udpegning af substitutionskandidater bør forbedres, så der bliver mulighed for at substituere flere stoffer. Reglerne bør også forbedres, så det bliver muligt for medlemsstaterne at substituere plantebeskyttelsesmidler ud fra en vurdering af de indgående hjælpestoffers egenskaber.

Danmark støtter ikke, at godkendelsen af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler gøres tidsubegrænset efter den første fornyelse efter 10 år. Det vil påvirke miljøet og sundheden negativt, at der ikke skal ske en fornyelse, når der f.eks. indføres nye datakrav eller nye retningslinier for vurdering.

Danmark støtter, at der indføres en negativliste for problematiske hjælpestoffer, men kan ikke støtte, at der indføres en mere lempelig godkendelsesprocedure for plantebeskyttelsesmidler indeholdende aktivstoffer, der er vurderet at være af lav risiko. Alle plantebeskyttelsesmidler kan indebære en vis risiko, og det giver ikke mening at kalde midlerne for ”midler af lav risiko”. Danmark støtter heller ikke, at midler indeholdende basisstoffer ikke skal godkendes, da basisstoffer kan være problematiske f.eks. for miljøet. Der bør derfor stadig ske en konkret vurdering af, om midlerne kan godkendes, også selv om de kun indeholder basisstoffer.

Danmark finder det vigtigt, at der sikres overensstemmelse mellem forslaget til forordning om godkendelse, KOM (2006) 388, forslaget til rammedirektiv, KOM (2006) 373 og forslaget til statistikforordning, KOM (2006) 778. Det gælder bl.a. med hensyn til registrering og opgørelse af data om pesticidsalg og -anvendelse og anvendelsen af disse data til at fastlægge risikoindikatorer.

Regeringen støtter, at der udarbejdes regler for integreret bekæmpelse af skadegørere på EU niveau. Der henvises i øvrigt til rammenotatet for temastrategien om bæredygtig anvendelse af pesticider.

Danmark støtter princippet i præambelens nummer 32, hvorefter beskyttelsesniveauet har prioritet frem for plantebeskyttelse og finder det positivt, at der indføres regler om markedsføring og anvendelse af bejdsset korn/frø, så medlemsstaterne får mulighed for at forbyde markedsføring og anvendelse, hvis det bejdsede frø/korn udgør en alvorlig risiko for sundhed eller miljø.

Punkt 2: Kommissionens forslag til Europa-parlamentets og Rådets forordning om statistik over plantebeskyttelsesmidler.

KOM(2006) 778 endelig.

- politisk enighed

Resumé

Kommissionen foreslår vil gøre det obligatorisk at indsamle data om både markedsføring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler. Formålet med forslaget er at sikre, at der indsamles sammenlignelige data i medlemsstaterne, således at der kan udarbejdes harmoniserede risikoindikatorer og så de fremskridt, der gøres i retning af en mere bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, kan måles.

Da forslaget vil indebære nye krav til indberetning af oplysninger om pesticidanvendelsen i Danmark i forhold til de oplysninger der kræves i dag, vil forslaget principielt indebære en styrkelse af beskyttelsesniveauet.

1. Status

Kommissionen sendte den 12. december 2006 ovennævnte forslag til Rådet og Europa-Parlamentet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 285, stk. 1, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren i TEF artikel 251.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg, den 5. oktober 2007. Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg.

Parlamentets afstemning efter 1. behandling fandt sted den 18. marts. Der blev vedtaget 26 ændringsforslag.

Det er endnu uvist hvornår forslaget vil blive behandlet på Rådsmøde, men det vil måske blive sat på til politisk enighed på Rådsmødet (land og fisk) den 19.-20. maj.

2. Formål og indhold

Indsamling af data om markedsføring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler er et af de elementer, der indgår i temastrategien for bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, som Kommissionen fremlagde i juli 2006. Det er temastrategiens overordnede mål at formindske belastningen af plantebeskyttelsesmidler på menneskers sundhed og miljø, reducere forbruget af bekæmpelsesmidler, samt forbedre den måde de anvendes på.

Formålet med forslaget er at sikre, at der indsamles sammenlignelige data i medlemsstaterne, således at der kan udarbejdes harmoniserede risikoindikatorer og så de fremskridt, der gøres i retning af en mere bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, kan måles.

Forslaget vil gøre det obligatorisk at indsamle data om både markedsføring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Data om *markedsføring* skal omfatte samtlige aktivstoffer og hjælpestoffer (safenere og synergister), der er indeholdt i de plantebeskyttelsesmidler, der markedsføres i medlemsstaterne. Data skal indsendes på årsbasis.

Data om landbrugsmæssig *anvendelse* af plantebeskyttelsesmidler skal dække mindst 75 % af den mængde stoffer, der hvert år markedsføres til landbrugsmæssig anvendelse, og skal omfatte samtlige aktivstoffer og hjælpestoffer (safenere og synergister), der er indeholdt i de markedsførte plantebeskyttelsesmidler. Der udvælges et sæt afgrøder, der tilgodeser 75 % -kravet, og mængden af hvert af disse stoffer anvendt på de udvalgte afgrøder skal angives sammen med oplysninger om det samlede dyrkningsareal og det areal, der er behandlet med det enkelte stof. Data skal indsendes hvert femte år, men behøver kun at vedrøre et af årene i den femårige periode.

Medlemsstaterne kan ifølge forslaget artikel 3 indsamle de krævede data enten ved repræsentative undersøgelser, statistiske skøn baseret på ekspertvurderinger eller modeller, indberetningsforpligtelser for distributører af plantebeskyttelsesmidler, indberetningsforpligtelser for professionelle brugere, gennem administrative kilder, eller ved en kombination af disse metoder. Denne artikel i forordningen skal imidlertid ses i sammenhæng med artikel 14 i forslaget til rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider, som specificerer hvilke data medlemsstaterne skal indgive til Kommissionen med henblik på fastsættelse af harmoniserede risikoindikatorer.

Fastlæggelse af det tekniske format til fremsendelse af data og definition af formatet for bestemte typer af rapporter vedtages efter forskriftsproceduren (Artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF).

Fastlæggelse af kriterier for kvalitetsevaluering, enkelte definitioner samt tilpasning af specifikationer og stoflister, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol (Artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF).

3. Europaparlamentets udtalelser

Parlamentets afstemning efter 1. behandling fandt sted den 18. marts. Der blev vedtaget 26 ændringsforslag. Tre af disse ændringsforslag vurderes at kunne få stor betydning på forslaget. For det første et forslag om at biocider bør inkluderes i direktivet, hvorimod det i øjeblikket kun omhandler salg og forbrug af plantebeskyttelsesmidler. Endvidere foreslår Parlamentet at der skal ske en indrapportering ikke alene af salg og anvendelse af midlerne men også for produktionen og eksporten af produkterne. Endelig foreslår Parlamentet, at vurderingen af den nationale statistik skal offentliggøres på internettet.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet udarbejdelse af EF-statistikker over markedsføring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler forudsætter koordination af de statistiske oplysninger på fællesskabsplan.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering og finder således, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslaget lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark har siden 1956 udarbejdet årlige opgørelser over salg af bekæmpelsesmidler. Indsamling af data om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler forventes ikke at få lovgivningsmæssige konsekvenser.

Indsamling af data om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler kan efter medlemsstaternes valg foretages gennem undersøgelser, indberetninger fra leverandører, indberetninger fra brugere, administrative kilder, statistiske skøn eller modeller.

Lov om Danmarks Statistik giver Danmarks Statistik hjemmel til at indsamle de krævede data om anvendelse. Hvis indsamling skal foretages af andre end Danmarks Statistik, vil det formentlig kræve en lovændring.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Indsamling af data om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler kan baseres på de årlige opgørelser af salg, som allerede foretages.

Danmarks Statistik har opgjort de økonomiske omkostninger ved indsamling af data om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler ved tre mulige løsningsmodeller, der alle er baseret på en opgørelse hvert femte år:

Løsningsmodel	Omkostninger Danmarks Statistik	Statistisk indberetningsby rde for landmændene ¹	Omkostninger Plantedirektora tet	Evt. stikprøve- kontrol Plantedirektorat et	Årlige omkostninger i alt
<u>Model 1</u> Spørgeskema- opgørelse	6.356.000* ²	1.033.000*			7.389.000
<u>Model 2</u> Spørgeskema- opgørelse i kombination med sprøjtejournaler	4.743.000**	388.000**			5.131.000
<u>Model 3</u> Elektroniske sprøjtejournaler	1.818.000		2.500.000 – 4.500.000***	266.451	3.084.000

*Beløbet omfatter omkostninger til første tælling. Danmarks Statistik har anført at efterfølgende tællinger formentligt vil være billigere, men kan ikke sige noget sikkert herom.

¹ Det antages at en times indberetning koster kr. 155 hos landmanden

² Alle beløb er angivet i danske kroner

**Også her er der tale om omkostninger pr. tælling. Dette alternativ reducerer ikke den administrative byrde for landmændene væsentligt. Danmarks Statistik har ikke medtaget udgifter i Plantedirektoratet til at udarbejde standardiserede indberetningsskemaer.

Plantedirektoratet har dog oplyst, at de allerede har indberetningsskemaer, som det er frivilligt for landmændene at anvende, hvorfor der alene skal påregnes et ressourceforbrug til ændring af lovgivningen, så det bliver obligatorisk for landmændene at benytte skemaet.

***Heraf udgør etableringsudgiften 2.0 – 4.0 millioner kr. De årlige omkostninger for Plantedirektoratet ved denne model skønnes til at udgøre ca. 700.000 kr. til IT vedligeholdelse og udvikling og 200.000 – 400.0000 kr. til etablering af IT systemer under forudsætning af afskrivning over 10 år. Dvs. en samlet årlig omkostning på ca. 1.000.000 kr

Danmarks Statistik vurderer, at spørgeskemaundersøgelsen (1) skal omfatte en stikprøve på ikke under 25 % svarende til ca. 10.000 bedrifter for at opnå den tilstrækkelige sikkerhed, og hver landmand skal skønsmæssigt bruge ca. 40 minutter på at udfylde skemaet.

Løsningsmodel (2) giver landmændene mulighed for at indsende deres sprøjtejournal i stedet for at udfylde et spørgeskema. Det kræver imidlertid, at der stilles krav om standardisering af udformningen af journalerne, hvilket ikke aktuelt er tilfældet. Danmarks Statistik vil efter denne model udfylde spørgeskemaet ud fra sprøjtejournalen. I model 1 skal landmændene således ikke selv udfylde og indsende spørgeskemaerne. I stedet indsender landmændene sprøjtejournalerne som danner grundlag for Danmarks statistiks udfyldelse af spørgeskemaerne. Denne forskel i praksis betyder at model 2 vurderes at være billigere end model 1, særligt fordi udgifterne i forbindelse med administration og håndtering af spørgeskemaerne forventes at blive lavere. Den statistiske byrde herved antages at være 15 minutter for hver af de ca. 10.000 involverede landmænd.

Anvendelse af elektroniske sprøjtejournaler (3), hvor der sker en elektronisk registrering af samtlige sprøjtejournaler i Plantedirektoratet, vil give en meget høj grad af pålidelighed. Det vil være den mindst omkostningsfulde løsning for Danmarks Statistik, som primært vil have til opgave at sammenkøre de indkomne oplysninger med oplysninger fra Det Generelle Landbrugsregister om afgrøde fordeling.

Plantedirektoratet har oplyst, at omkostningerne ved etablering af en elektronisk indberetning af sprøjtejournalen skønsmæssigt vil beløbe sig til ca. 2,5 - 4,5 mio. kr. Heri indgår etablering og vedligehold af elektroniske indberetningsfaciliteter, modtagelse, registrering og opbevaring af de elektroniske sprøjtejournaler. I beløbet indgår etableringsomkostninger på ca. 2,0 – 4,0 mio. kr., årlige IT omkostninger på mellem 0,1 – 0,3 mio. kr. og årlige omkostninger på ca. 0,5 mio. kr. til udvikling, opdatering og vedligeholdelse af systemet. Hvis denne løsningsmodel vælges, vil der kun være tale om beskedne ekstra omkostninger ved en hyppigere opgørelse. I de anførte omkostninger indgår der ikke udgifter for Plantedirektoratet til kontrol og sagsbehandling af indsendte oplysninger, men alene behandling af data til statistiske formål.

Der er i dag krav om, at der skal udarbejdes og opbevares sprøjtejournal på de enkelte jordbrugsvirksomheder. Plantedirektoratet vurderer, at der vil være administrative omkostninger for hver landmand på ca. ½-1 time ved hver indsendelse af sprøjtejournal. Plantedirektoratet vurderer dog samtidig, at denne omkostning vil kunne opvejes af mulige administrative lettelser i forbindelse med digitalisering af sprøjtejournalen, hvor den indarbejdes som en del af støtteansøgningen (enkeltbetaling), hvorved landmanden vil kunne genbruge indberettede data om marker og afgrøder.

Plantedirektoratet ser ikke den elektroniske indberetning af sprøjtejournalen som en ekstra administrativ byrde for erhvervet, da der i forvejen er krav om at der skal udarbejdes og opbevares en sprøjtejournal på de enkelte virksomheder.

Det er Plantedirektoratets vurdering, at et krav om en årlig elektronisk indberetning af sprøjtejournalen vil kræve en lovændring, da der ikke er hjemmel i den nuværende lovgivning til at indkalde en elektronisk version af sprøjtejournalen, det nuværende regelgrundlag vedrørende udarbejdelse og ajourføring af sprøjtejournalen er angivet i Lov nr. 266 af 6. maj 1993, samt i bekendtgørelse nr. 492 af 7. juni 1994.

Elektronisk registrering af sprøjtejournaler kan eventuelt kombineres med stikprøvekontrol Plantedirektoratet har oplyst, at en udvidelse af deres ca. 670 årlige kontrolbesøg (pesticidkontrol) til også at omfatte indsamling af de data, der skal indsamles, hvis forordningen vedtages i sin nuværende form, vil koste kr. 266.451

Meromkostninger til opfyldelse af forordningens krav om indberetning til Kommissionen af statistik om salg og anvendelse af pesticider vil blive afholdt indenfor Miljøministeriets egne rammer.

Beskyttelsesniveau

Formålet med indsamling af data er bl.a. at muliggøre udarbejdelse af harmoniserede risikoindikatorer i EU.

Da forslaget vil indebære nye krav til indberetning af oplysninger om pesticidanvendelsen i Danmark i forhold til de oplysninger der kræves i dag, vil forslaget principielt indebære en styrkelse af beskyttelsesniveauet.

Etablering af et elektronisk indberetningssystem for sprøjtejournalerne, vil kunne have afledte nyttevirkninger som ikke er vurderet i denne sammenhæng.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 2. januar 2007 til 57 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 30. januar modtaget høringssvar fra otte høringsparter.

Advokatsamfundet, Foreningen af vandværker i Danmark, Lægemiddelstyrelsen og Dansk Juletræsdyrkerforening har meddelt at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet har meddelt, at det af ressourcemæssige årsager ikke har kunnet forholde sig til forslaget.

Rammenotat om sagen har været forelagt Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet 7 høringssvar.

Dansk Industri har ingen bemærkninger til rammenotatet

Forbrugerrådet har meddelt, at det af ressourcemæssige årsager ikke har kunnet forholde sig til forslaget.

3F støtter indstillingerne i rammenotatet, men mener, at indsamling af data skal ske hvert år og ikke kun hvert femte år.

Dansk Landbrug er af den opfattelse, at - med mindre der opbygges et omfattende kontrolsystem - vil udarbejdelse af en anvendelsesstatistik baseret på elektronisk indberetning af sprøjtejournaler ikke blive mere præcis end den eksisterende ordning (hvor pesticidalget fordeles på de dyrkede afgrøder/arealer ved hjælp af ekspertskøn). Dansk Landbrug henstiller derfor til, at man vælger at fortsætte med den model for opsamling af data på pesticidområder, som anvendes i dag.

DANVA er af den opfattelse at det fremsatte forslag fører til indsamling, af ufuldstændige og svært sammenlignelige data. DANVA støtter derfor regeringens foreløbige holdning om, at støtte initiativer til en mere effektiv og sammenlignelig indsamling af data.

Forslaget blev behandlet på et ekstraordinært møde i Miljøspecialudvalget den 30. april 2008, hvor Det Økologiske Råd foretrak at den danske holdning også indeholdt en anbefaling af hvilken løsningsmodel man foretrak. Hertil svarede Miljøstyrelsen at modelspørgsmålet i forhold til implementeringen af det endelige forslag ikke er i spil forhold til behandlingen af forslaget.

7. Forhandlingsituation

Forhandlingerne af forslaget i Rådets arbejdsgruppe blev indledt under det tyske formandskab i foråret 2007 og der har været flere arbejdsgruppemøder i løbet af det sidste år. Formandskabet forventer at overdrage forslaget til Rådet i maj 2008 med henblik på at der opnås politisk enighed. Det er sandsynligt - men dog endnu uvist - om forslaget kommer på dagsordenen for Rådsmøde (land og fisk) den 19.-20. maj,

Der har under drøftelserne i arbejdsgruppen ikke været udtrykt de store uoverensstemmelser medlemslandene imellem, idet størsteparten af medlemslandene har indset at der inden for fællesskabet er store variation i muligheden for at indsamle statistiske data på området.

8. Dansk holdning

Regeringen er generelt positiv overfor indsamling af data om markedsføring og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler som et nødvendigt instrument til virkeliggørelse af temastrategiens målsætning om en mere bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Det er meget væsentligt for Danmark, at en ny og samlet EU statistik udformes, så der skabes et reelt billede af pesticidbelastningen i Europa, og at de oplysninger der indberettes fra de enkelte medlemsstater er sammenlignelige og kan anvendes til at vurdere udviklingen over tid. Samtidigt er det regeringens holdning, at de konkrete regler for indsamling af data bør udformes ud fra kriterier om omkostningseffektivitet og begrænsning af de administrative byrder for erhvervet. Tilsvarende bør valget af løsningsmodel for den danske indsamling af data ske under hensyntagen til muligt samspil med nationale målsætninger og indsatser for bæredygtig anvendelse af pesticider.

Danmark finder, at det svækker værdien af EU statistikken, at den kun opgøres med fem års intervaller. Det svækker også statistikken, at medlemsstaterne for så vidt angår oplysninger om anvendelse af pesticider frit kan vælge referenceår, indenfor den femårige periode for den fælles rapportering, hermed bliver medlemsstaternes oplysninger ikke sammenlignelige, hvilket angiveligt er et af formålene med statistikken.

Det er regeringens opfattelse, at en EU statistik for salg og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, ikke skal forhindre medlemsstaterne i at videreføre eksisterende opgørelser af pesticid belastning.

Med henblik på at fremme bedre regulering lægger Danmark vægt på, at der sikres overensstemmelse mellem forslaget til forordning om godkendelse KOM(2006) 388, forslaget til rammedirektiv KOM (2006) 373 og dette forslag til statistikforordning, således at der i en retsakt ikke stilles krav om indsamling af data vedrørende salg og forbrug af pesticider, der allerede foreligger, som følge af krav i en anden retsakt. Det gælder bl.a. med hensyn til opgørelse og registrering af data om pesticidesalg og anvendelse og anvendelsen af disse data til at fastlægge risikoindikatorer. Indsamling af data om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler bør således kobles til kravene om registrering og kontrol i det foreliggende forslag til forordning om godkendelse af plantebeskyttelsesmidler KOM (2006) 388, artikel 64.

Danmark lægger vægt på, at de data der indsamles i EU kan anvendes til at følge udviklingen i pesticidforbruget og dermed til at vurdere udviklingen i forhold til målsætningen i temastrategien.